

Yttrande**Datum**

2026-02-18

Diarienummer

4.3.3-2510-1465

Er beteckning

LI2024/02009

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av Boverkets rapport - En gemensam väg för PBL-ärenden

Statens geotekniska institut (SGI) är ansvarig myndighet för geotekniska och miljögeotekniska frågor. Genom vår verksamhet bidrar vi till en effektivare plan- och byggprocess, ett säkrare och mer hållbart markbyggande och minskade risker för ras, skred och erosion. Vi har tagit del av Boverkets rapport En gemensam väg för PBL-ärenden (2025:20) och har följande synpunkter.

SGI tillstyrker Boverkets förslag till en bindande nationell klassificeringsstruktur. Den föreslagna strukturen ger förutsättningar till en mer enhetlig hantering av ärenden enligt PBL och möjliggör nationellt jämförbar statistik som även ger underlag för utveckling inom SGI:s verksamhetsområde.

SGI tillstyrker även införandet av ett författningsstyrt nationellt system för enhetlig hantering av PBL-ärenden, men har inga synpunkter på val av modell utifrån rapportens olika scenarier. I den kommunala planeringsprocessen ska geotekniska utredningar genomföras i detaljplaneskedet för att visa att marken är lämplig för planerad markanvändning. Vår bedömning är att ett nationellt system kan underlätta för kommunerna att hantera information om de geotekniska säkerhetsfrågorna och därmed bidra till att minska riskerna för ras, skred och erosion i den fysiska planeringen. Ett gemensamt system ger också bättre förutsättningar för att den geotekniska informationen överförs från översiktsplan till detaljplaner och vidare till lovgivningar och även efterföljande förvaltning.

I övrigt stödjer vi inriktningen av det fortsatta arbetet med en digital samhällsbyggnadsprocess. En nationell digital infrastruktur med enhetliga tjänster och standardiserad geografisk information är en väsentlig del av en effektiv planerings- och byggprocess. SGI utvecklar och tillhandahåller geoteknisk information via karttjänster och den nationella geodataplattformen i samverkan med Boverket och flera andra myndigheter, till stöd för väl underbyggda beslut och en effektiv ärendehandläggning.

Detaljerade synpunkter

Kapitel 1.1.2

"Syftet med uppdraget enligt Boverkets tolkning är att verka för en ökad enhetlighet i kommunernas hantering av ärenden enligt PBL samt att förbättra möjligheterna för nationellt jämförbar statistik i ärenden enligt PBL så som bygglov, detaljplanering och tillsyn".

SGI ger stöd till kommuner och länsstyrelser i planprocessen avseende frågor relaterade till ras, skred och erosion. Det finns en stor spridning mellan olika kommuner i hur dessa frågor hanteras. Det finns också stora skillnader i kunskap om de geotekniska säkerhetsfrågorna. Eftersom dessa frågor är prioriterade i PBL, genom att de utgör upphävningsgrunder för detaljplaner, är det fördelaktigt om hanteringen av dessa frågor kan standardiseras nationellt. En bindande nationell klassificeringsstruktur ger förutsättningar till en mer enhetlig hantering av ärenden enligt PBL.

Yttrande**Datum**

2026-02-18

Diarienummer

4.3.3-2510-1465

Kapitel 5.3.1

"För att få fram en leddid på ett ärende måste åtgärden sättas i samband med handläggningsprocesserna, eftersom det är processen som genererar tid. Därför behöver såväl ärende- eller åtgärdstypen klassificeras samtidigt som handläggningsprocesserna får en enhetlig benämning. Först då kan helt jämförbar statistik utläsas baserat på användarens behov".

Omfattning och typer av geotekniska säkerhetsfrågor varierar mellan kommunerna. Det finns även stora skillnader i komplexitet i dessa frågeställningar. Exempelvis är kvicklera vanligt förekommande i Västra Götaland men är sällsynt eller icke förekommande i många andra delar av Sverige. Att utreda markens lämplighet för byggnation inom områden med kvicklera kan innebära högre komplexitet i de geotekniska frågeställningarna och större omfattning på geotekniska utredningar, vilket kan förlänga tidplaner och kostnader, och följaktligen även bygglov och detaljplaner. Sådana kommunala skillnader försvårar nationella jämförelser.

Kapitel 7.2.3

"Ett nationellt åtagande får enligt Boverkets mening inte leda till onödiga inlåsnings effekter. Tvärtom kan en offentlig aktör genom sin kravställning borga för att systemet hålls så öppet som möjligt vad det gäller vidareutveckling".

SGI delar Boverkets uppfattning och vill även framhålla vikten av att vidareutvecklingen görs i dialog med såväl kommunerna som de statliga myndigheterna för att förbättra möjligheterna att uppnå syftet med införandet av en nationell klassificeringsstruktur.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Johan Anderberg efter föredragning av geoteknikern David Rudebeck. I ärendets slutliga handläggning har även avdelningschefen Helene Kennedy, enhetschefen Maria Kristensson samt GIS-ingenjörerna Jonas Nordén och Jim Hedfors deltagit.

Beslutet har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT

Johan Anderberg

David Rudebeck